

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-502

12.5.2026

Frende Skadeforsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på hustak – håndverkerfeil – kontraktsmedhjelperansvar?

Det oppstod en skade på sikredes hustak som følge av storm i november 2023. Ifølge fagkyndig B, var taket i dårlig forfatning og modent for en total oppgradering. Foretaket bekreftet dekning under naturskadeforsikringen og anbefalte et kontantoppgjør. Sikrede ønsket styrt utbedring, og foretaket engasjerte håndverker A til å utbedre skaden lokalt. Forsikringen hos foretaket opphørte i desember 2023 som følge av manglende betaling, og sikrede tegnet etter dette en ny forsikring hos et annet foretak. I 2024 oppstod det en ny skade på hustaket i forbindelse med storm. Sikrede krevde erstatning for den nye skaden fra det opprinnelige foretaket og anførte at skadeårsaken var håndverkerfeil i forbindelse med A's utbedring. Videre fremla sikrede en rapport fra fagkyndig C, som antok at skaden dels skyldtes håndverkerfeil. Foretaket avviste ansvar for den nye skaden, og anførte at hele taket var modent for utskifting allerede før den første skaden oppstod i 2023. Etter foretakets syn, kunne det ikke bli ansvarlig for en ny skade på taket, når sikrede ikke fulgte rådet om total utskifting i 2023. Nemndas flertall kom til at skaden ikke var dekket, da skaden hadde oppstått etter foretakets ansvarstid. Videre fant nemndas flertall at det ikke var sannsynliggjort grunnlag for kontraktsmedhjelperansvar i saken.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter skade på hustak.

Huset var tidligere omfattet av en bygningsforsikring hos Frende Forsikring (heretter foretaket/innklaget foretak) med følgende aktuelle vilkårsbestemmelser:

2. HVOR OG NÅR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen gjelder på adressen som står oppført i forsikringsbeviset – forsikringsstedet.

(...).

Vi erstatte skader som skjer mens du er forsikret i Frende.

Forsikringen gjelder så lenge den blir betalt og verken du eller Frende har sagt opp avtalen. Avtalen blir fornyet hvert år ved hovedforfall.

(...)

4. SKADER VI ERSTATTER PÅ FORSIKRINGEN

4.1 BRANN, VANN, INNBRUDD, HÆRVERK, NATURSKADE OG ANNEN BYGNINGSSKADE

Vi erstatte plutselig og uforutsett (uventet) skade som skyldes

1. (...)

10. naturskade. Med naturskade mener vi skader som direkte skyldes naturulykke (...).

11. annen plutselig og uforutsett (uventet) skade

(...)

8.3 HÅNDVERKERFEIL

Vi erstatter følgeskade på bygningen som skyldes

- a) materialfeil, konstruksjonsfeil eller uriktig montering
- b) utilstrekkelig eller sviktende fundamentering

Skaden må skje innen ti år etter at arbeidet ble utført og arbeidet må være utført av autorisert håndverker med ansvarsrett for slikt arbeid. Forsikringssummen ved skade som skyldes håndverkerfeil, er 10 000 000 kroner samlet for alle feil.

Følgende vilkårsbestemmelser gjaldt ved erstatningsoppgjøret:

5.3 REPARASJON, TILSVARENDE GJENSTAND ELLER GJENOPPBYGGING

Erstatningen tar utgangspunkt i hva det vil koste Frende å reparere bygningen til i det vesentlig tilsvarende stand som før skaden, kjøpe ting som i det vesentlige tilsvarer det som ble skadet etter pris på skadedagen, eller gjenoppføre tilsvarende bygning.

Frende avgjør om bygningen eller gjenstanden blir reparert, gjenskaffet eller gjenoppbygget og hvilken reparatør eller leverandør som blir valgt. Frende kan også bestemme at skaden blir erstattet ved et kontantoppgjør basert på hva det vil koste å reparere, gjenoppbygge eller gjenskaffe bygningen eller gjenstanden, eller markedsverdien for bygningen eller gjenstanden. Vi erstatter det laveste beløpet.

Hvis du har betalt merverdiavgift i forbindelse med utbedring av skaden, erstatter vi denne. Hvis du selv vasker eller rydder etter en skade, betaler vi deg 200 kroner per time. Vi legger da til grunn timeantallet et firma normalt ville brukt på jobben.

Sikredes hustak ble skadet under storm i november 2023.

Foretaket bekreftet dekning under naturskadeforsikringen og besluttet erstatning i form av kontantoppgjør fordi taket ifølge takstrapport fra B ble vurdert som modent for en total oppgradering. Man fant det derfor ikke hensiktsmessig å foreta en lokal utbedring. Etter ønske fra sikrede, endret foretaket oppgjørsform til styrt utbedring. Det var deretter noe ventetid på tilsvarende takstein som taket var bekledd med fra før. Taket stod derfor åpent i en lang periode før reparasjonen startet, og det oppstod innvendige følgeskader pga. vanninntrengning.

Foretaket engasjerte deretter håndverker A til å utbedre taket.

Forsikringen opphørte den 22.12.23 som følge av manglende betaling. Etter dette tegnet sikrede forsikring hos et annet foretak F.

Sikrede kontaktet foretaket på ny i desember 2024 og januar 2025 og meldte om nye skader på hustaket ved at flere takpanner hadde falt ned. Sikrede mente at dette var en følge av manglende utbedring av den første skaden som foretaket dekket i 2023, og som A utbedret. Foretaket engasjerte takstmann B, som skrev rapport med følgende i konklusjon:

Opprinnelig stormskade i november 2023. Befaring utført 28.11.2023. Vindkast 24-26m/s. Etter noen tilbakemeldinger ble det sendt en epost i januar 2024, hvor kunden hevder de ikke får tak i like takstein. Tilstanden på taket ble da forklart, da det er mange limte takstein, og at vi ser det som nødvendig å oppgradere hele taket uavhengig av skaden. Frende ønsker at vi setter på partner.

(Håndverker A) blir rekvirert i februar 2024, hvor de bruker litt tid på å fremskaffe tilsvarende takstein. Taket står åpent over lenger tid, og det er skader i undertaket etter avblåst takstein. På grunn av fargeforskjeller på takstein, ble den største siden av takflatene skiftet ut, og hele takpanner brukt på liten del.

(...)

Arbeidet ble ferdigstilt i løpet av august 2024.

I november 2024 er det storm på nytt, samme vindretning med mye kraftigere vindkast. 35-36 m/s. (...) I november 2023, blåste det også av takstein på den gule flaten. Det er ikke tilfellet denne gangen. Takstein

som har blåst av i nytt tilfelle, har skadet terrasseplattingen. Svakt utført arbeid ved reparasjon av første skade, kan etter vår vurdering ikke settes i særlig sammenheng med skadens inntreden eller omfang.

Tilstanden på hovedtaket er fortsatt den samme, taket bør legges om/ forbedres.

Foretaket aksepterte på bakgrunn av takstmannens vurdering å dekke de innvendige følgeskadene etter vanninntrengingen, men avslo den nye skaden på selve taket fordi denne oppstod i november 2024, og dermed utenfor forsikringstiden.

Sikrede klaget og fremholdt at foretak F hadde avslått dekning med begrunnelse i at håndverkerfeil var en medvirkende årsak til at skaden oppstod. Det nye foretaket hadde innhentet en rapport fra fagkyndig C, som uttalte følgende:

Antatt skade årsak er håndverker feil vedr festing av panner mangel på klips i forband. I sammenheng med kraftig vind. Det er noe kledning som ikke er remontert etter lekkasje fra taket, det kommer vann ned i kasser. dette har medført en skade innvendig. Det er skadet papp (sutak) sløyser etter første skader det er ikke dokumentert om dette er reparert. dette bør fikses om det er ikke gjort tilstrekkelig. Konklusjon er at taket på nord vest karnapp bør omlegges på nytt tette sjikt repareres samt takstein festet med storm klips i riktig forband. Skaden kan Anses å være den samme Kraftig vind i sammenheng med, utilstrekkelig reparasjon kombinasjon av begge årsaker. (håndverker feil/naturskade) Dette kan kun avdekkes nøyaktig ved en demontering av eksisterende tak.

Foretaket fastholdt sin opprinnelige vurdering, og saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 22.10.25.

Sikrede krever dekning for den nye skaden på hustaket. Skaden oppstod i 2024 og skyldtes en håndverkerfeil begått av A i forbindelse med utbedringen av en dekningsmessig skade på taket som inntraff i 2023. Dette er dokumentert ved takstrapport fra C. Det var foretaket som engasjerte A til å utbedre den første skaden. Foretaket er dermed ansvarlig for den nye skaden som oppstod på grunn av den mangelfulle utbedringen. Etter sikredes syn må foretaket være ansvarlig på grunnlag av kontraktsmedhjelperansvaret.

Forsikringsforetaket avviser ansvar. Skaden oppstod i november 2024, etter at forsikringsavtalen opphørte i desember 2023. Skaden har dermed oppstått etter foretakets ansvarstid. Videre avviser foretaket at skaden skyldtes en håndverkerfeil i forbindelse med utbedringen av den første skaden. Taket var allerede ved det første skadetilfellet i 2023 av en slik forfatning at det var behov for en total oppgradering. Den fagkyndiges vurdering den gangen var at en lokal utbedring derfor ikke var hensiktsmessig, og at et kontantoppgjør var å anbefale. Sikrede ville imidlertid ikke akseptere et kontantoppgjør, og foretaket besluttet derfor å engasjere en håndverker til å utføre en lokal utbedring. Foretaket kan ikke bli ansvarlig for at en ny skade oppstod når sikrede ble anbefalt å oppgradere hele taket.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skader på tak.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Merete Anita Utgård, bemerker:

Flertallet mener foretaket må gis medhold.

Sikredes forsikring dekket i utgangspunktet både plutselig skade og evt. skade som følge av håndverkerfeil. Det følger imidlertid av vilkårene pkt. 2 at forsikringen kun dekker skade som oppstår i forsikringstiden. Dette innebærer at forsikringen ikke dekker skade som oppstår etter at forsikringen har opphørt hos foretaket.

Her opphørte forsikringsavtalen i desember 2023, mens den nye skaden på taket inntraff i november 2024. Det er dermed på det rene at skaden har oppstått etter foretakets ansvarstid. Foretaket er dermed ikke ansvarlig for å dekke skaden på grunnlag av forsikringsvilkårene.

Sikrede anfører at foretaket er ansvarlig for A's feil etter kontraktsmedhjelperansvaret. Det er motstridende takstopplysninger om i hvilken utstrekning skaden faktisk skyldtes håndverker feil og/eller kraftig vind og/eller at taket var svekket fra før. Nemnda behøver ikke ta stilling til dette spørsmålet fordi det uansett ikke er sannsynliggjort et grunnlag for kontraktsmedhjelperansvar.

Spørsmålet om kontraktsmedhjelperansvar var oppe i LB-2022-85583, som refererer til FinKN 2021-764 og uttaler:

Lagmannsretten er enig med Finansklagenemnda i at eit val av 'gjenoppføring' eller 'styrt gjenoppføring' som oppgjersform ikkje er det same som at forsikringsselskapet tar på seg å stå for utbetringa, med den konsekvensen at forsikringsselskapet også får eit ordinært mangelsansvar for leveransen. Skal forsikringsselskapet få eit slik ansvar, må det vera andre moment som tilseier ei slik løysing. Om det er eit absolutt vilkår at forsikringsselskapet har inngått signert oppdragsavtale med entreprenøren, er det ikkje nødvendig for lagmannsretten å gå inn på.

Det er derfor klart at foretaket kan få et ansvar overfor sikrede for mangelfull reparasjon etter styrt utbedring, men da må dette følge av kommunikasjonen mellom foretaket, sikrede og reparatøren. Et slikt ansvar følger ikke automatisk av at foretaket velger styrt utbedring eller velger reparatør. Nemndas flertall kan ikke se at sikrede har fremlagt dokumentasjon som tilsier at foretaket har påtatt seg en kontraktsmessig forpliktelse overfor sikrede om ansvar for A's utbedring.

Nemndas mindretall, Hege Sundby, bemerker:

Mindretallet er enig i flertallets konklusjon i saken, men mindretallet er ikke enig med flertallet i at det i denne saken er klart at foretaket ikke kan ha et kontraktsmedhjelperansvar for jobben som ble utført på klagers eiendom i 2023. Flertallet viser til lagmannsrettsdom LB-2022-85583 som begrunnelse for at foretaket ikke skal ilegges et kontraktsmedhjelperansvar. Mindretallet bemerker at denne dommen gjelder et næringsforhold, og at argumentene i dommen kan vektlegges annerledes ved et forbrukerforhold som i denne saken. Det er på det rene at det var foretaket som valgte håndverker til å utføre jobben gjennom styrt utbedring, samt betalte fakturaene for dette direkte til håndverker. Foretaket var også kjent med at taket generelt var i dårlig forfatning, men godtok likevel styrt utbedring i henhold til klagers ønske, og ikke kontanterstatning som først tilbuds. I dette valget fra foretakets side må det kunnes sies å foreligge en synlig og kalkulert risiko. Men for at det skal bli snakk om et kontraktsmedhjelperansvar må det være dokumentert at arbeidet som ble utført er mangelfullt. I denne saken er det motstridende fagkyndige uttalelser om det foreligger håndverkefeil og dermed vanskelig å konkludere om det foreligger et kontraktsmedhjelperansvar.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).